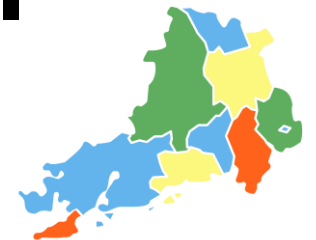

Västra Nyland specialuppdrag att stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna

Kia Leidenius
23.3.2022

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Vad säger lagen?

Lag om ordnande av social- och hälsovård, 33 §: Stöd för att utveckla de svensk- och samiskspråkiga tjänsterna

Västra Nylands välfärdsområde ska stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet. Lapplands välfärdsområde har till uppgift att stödja utvecklandet av de samiskspråkiga tjänsterna i hela landet.

Specialmotivering:

I paragrafen föreskrivs det om specialuppgifter i utvecklingen av social- och hälsovårdstjänster på svenska och samiska. Enligt den ska Västra Nylands välfärdsområde stödja utvecklingen av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna i hela landet. Det innebär att ge stöd till andra välfärdsområden till exempel genom att skapa nätverk av välfärdsområden som ordnar svenskspråkiga tjänster och genom att producera modeller och material för att definiera de svenskspråkiga tjänstekedjorna och tjänstehelheterna för alla välfärdsområden. Lapplands välfärdsområde ska på motsvarande sätt stödja utvecklandet av social- och hälsovårdstjänster på samiska i hela landet och ge stöd till andra välfärdsområden. Lapplands välfärdsområde kan också som en del av sin uppgift främja gränssamarbetet inom social- och hälsovården för samerna. Vid utvecklandet av tjänster på samiska bör man utöver språket också beakta kulturella aspekter.

Förhållande till bland annat följande paragrafer

- Västra Nyland ska stödja utvecklandet av de svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänsterna (33 §)
- Alla välfärdsområden ansvarar inom sitt område för utbildnings-, forsknings-, utvecklings-, och innovationsverksamhet (32 §)
 - Styr det integrerade utvecklingsarbetet inom tjänsteproduktionen, stöder kommunerna i deras utvecklingsarbete kring främjande av hälsa och välfärd.
 - Bedömer behovet av kompetens och arbetskraft samt utvecklar yrkeskompetens i samarbete med universitet, yrkeshögskolor, yrkesläroanstalter, övriga utbildningsmyndigheter, arbetsförvaltningen, landskapsförbunden.
- Samarbete mellan välfärdsområdena som hör till samma samarbetsområde (5 st) (35 §, 36 §)
 - Samarbetsavtalet ska säkerställa samarbete, arbetsfördelning samt samordning till den del det behövs för att trygga skötseln av de lagstadgade uppgifterna och samt kostnadsnyttoeffektiviteten.
 - Samarbetet ska bl.a. främja språkliga rättigheter, kvaliteten, jämlik tillgång, klient- och patientsäkerheten, fungerande servicekedjor och -helheter.
 - Avtalet innehåller bl.a. bedömning och prognostisering av befolkningens servicebehov och uppföljning och utvärdering av ordnandet av vården, ordnande och produktion av tjänster som behövs sällan/är krävande/förutsätter specialkompetens, genomförandet av FUUI-verksamhet, utvecklandet av informationshanteringen och e-tjänster.
 - En justering av paragrafen ligger uppe i riksdagen.
- Samarbetsavtal mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena (39 §)
 - Ska avtalas om det expertstöd som de tvåspråkiga välfärdsområdena ger varandra.
 - Expert- och utvecklingsutgifter som överförs från Kårkulla.

Uppdraget har satt i gång i mars

- Vi har fått finansiering för år 2022 för 2 projektchefer: Ulrika Krook och Tiina Markkula.
- I uppdraget under år 2022 ingår tre helheter:
 1. Bygga upp nätverk med de övriga tvåspråkiga välfärdsområdena och Helsingfors, det svenskspråkiga FUI-fältet (universitet, högskolor, FSKC, Folkhälsan etc.), det finska FUI-fältet, samt nordiska forsknings- och utvecklingsverksamheter.
 2. Bereda en preliminärsubstantsagenda för stödfunktionen
 3. Bereda stödfunktionens struktur och resursbehov

De tre helheterna under år 2022 (1/2)

1. Bygga upp nätverk:

- Övriga tvåspråkiga välfärdsområden och Helsingfors, samt samarbetsområdena.
 - Svenskspråkiga FUUI-fältet: bl.a. Helsingfors universitet (medicinska fakulteten, statsvetenskapliga fakulteten), Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet (soc&kom), Åbo akademi (Åbo och Vasa), Högskolan på Åland, Novia, Arcada, Practicum, Axxell och Yrkesakademin i Österbotten. Olika organisationer, Det finlandssvenska kompetenscentret för det sociala området (FSKC).
 - Kontaktytor till den finskspråkiga utvecklingsverksamheten: Bland annat välfärdsområdenas egna strategiarbete och egna utvecklings- och forskningsverksamhet, samt andra aktörer inom sektorn, såsom olika kompetenscenter och forskningsinstitut.
 - Kontaktytor till forsknings- och utvecklingsverksamheten i Norden och EU.
 - Egentliga Finlands välfärdsområde, Lapplands välfärdsområde.
- ➔ Planeras träffar med FUUI-fältet, utbildningsanordnare och organisationer i Helsingfors, Åbo och Vasa.
- ➔ Planeras träffar med välfärdsområdena och samarbetsområdena.

De tre helheterna under år 2022(2/2)

2. Fundera på substansinnehållet:

- Vilka gemensamma utvecklingsbehov finns gällande social- och hälsovård på svenska?
- Hurdan mätbar information behövs om de svenskspråkiga tjänsterna? Hur får vi fram jämförbar data från välfärdsområdena?
- Exempel på ämnen: digitala verktyg, personaltillgång och personalens kompetensutveckling, tillgång till information på svenska, översättning och terminologi, påverkansarbete.

➔ Kartlägga behov och önskemål inom de övriga tvåspråkiga välfärdsområdena samt inom FUUI-fältet. Vad görs idag, var finns det luckor, var behöver man stöd? Göra en gemensam utvecklingsagenda för den sociala servicen, hälso- och sjukvården samt specialistsjukvården.

3. Bereda stödfunktionens struktur:

- Administration, mandat, resursbehov. Hur a) placerar sig uppgiften inom Västra Nylands välfärdsområdes organisation samt b) hur samarbetar vi med de tvåspråkiga välfärdsområdenas och samarbetsområdenas FUUI-helheter samt med kompetenscentren?
- Styrning: Exempelvis nationalspråksnämndernas ordföranden, vem till? Bör utredas.

➔ Tas itu med senare, behövs först klarhet i uppgiftens innehåll och finansiering.

Öppna frågor

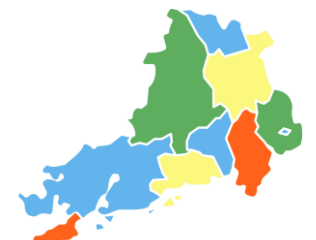
- Finansieringen från 2023 ->
- Går det att ha utvecklingsverksamhet utan forskning, innovation och utbildning?
- Hur samarbeta med de tvåspråkiga välfärdsområdenas egna FUUI-verksamheter?
- Ska vi ingå ett avtal om uppdraget? Förhållandet till Egentliga Finlands samt samarbetsområdenas avtal?
- Förhållandet till Egentliga Finlands uppdrag.
- Tillgången till jämförbar information, vad behöver vi för uppdraget och vad får vi tillgång till?

Kia Leidenius, kia.leidenius@esbo.fi

Twitter: [@Luhyvointi](https://twitter.com/Luhyvointi)

Facebook: [@LansiUudenmaanHyvinvointialue](https://www.facebook.com/LansiUudenmaanHyvinvointialue)

YouTube: [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](https://www.youtube.com/Länsi-Uudenmaan_hyvinvointialue)
www.luvn.fi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde